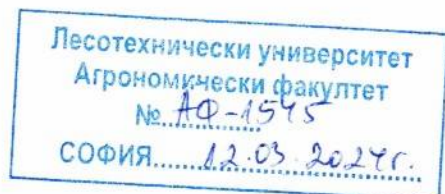

СТАНОВИЩЕ

върху материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по дисциплината „Фитопатология“, професионално направление 6.2. Растителна защита, научна специалност „Фитопатология“, обявен от Лесотехнически университет в ДВ бр. 102/08.12.2023 г. (код на процедурата AGR-AsP-1123-119)

Кандидат за участие в конкурса: гл. ас. д-р Желю Георгиев Аврамов

Изготвил становището: проф. д-р Соня Христова Бенчева, Лесотехнически университет, професионално направление 6.5. „Горско стопанство“, научна специалност „Лесомелиорации, защита на горите и специални ползвания в горите (Горска фитопатология)“, определена за член на научното жури със заповед № ЗПС 67/14.02.2024 г. на Ректора на ЛТУ.

1. Кратки биографични данни

Гл. ас. д-р Желю Георгиев Аврамов завършва висшето си образование във Висш селскостопански институт – Пловдив като инженер агроном, специалност “Защита на растения и почвата” през 1992 г. Защитава дисертация на тема „Фитоплазмени причинители на жълтеници по лозата (*Vitis vinifera* L.). Методи за диагностика“ в Селскостопанска академия, Институт по почвознание, агротехнологии и защита на растенията „Никола Пушкаров“ през 2014 г. и получава ОНС „доктор“ по научна специалност „Фитопатология“ в Професионално Направление 6.2. „Растителна защита“. От 1996 до 2015 г. работи в Централна лаборатория по карантинна на растенията към Национална служба за растителна защита последователно като Главен специалист, Главен експерт и Началник отдел „Фитопатология“. От 2015 до 2017 г. е асистент в катедра „Растителна защита“, Агрономически факултет в Лесотехнически университет, където от 2017 г. до момента е Главен асистент. Владее английски и руски език. Участва в 5 национални научни и 2 научно-образователни проекта, в 3 международни проекта, както и в мисии на ЕС за подпомагане на земеделски и други структури в Северна Македония като краткосрочен експерт. Член е на Съюза на учените в България.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с минималните изисквания, съгласно Правилника за РАС в ЛТУ

Представената от гл. ас. д-р Желю Аврамов научна продукция, приложените документи и материали съответстват на изискванията в Правилника за развитие на академичния състав в Лесотехнически университет. Направената справка показва изпълнение и дори значително превишаване на минималните изисквани точки по някои от критериите за академична длъжност „доцент“.

Изпълнение на минималните изисквания по групи показатели за АД „доцент“

Група от показатели	Съдържание	Изисквани за доцент	Изпълнени от гл. ас. Ж. Аврамов
А	Показател 1	50	50
Б	Показател 2	-	-
В	Показател 3 или 4	100	100
Г	Показатели 5-12	200	287,59
Д	Показатели 13-15	50	675
Е	Показатели 16-24	-	115
Общ брой точки		400	1227,59

3. Характеристика и оценка на дейността на кандидата

3.1. Учебно-педагогическа дейност

От приложената справка за периода 2018-2023 г. се вижда, че кандидатът изпълнява изискваната учебна заетост. Той извежда лекционният курс по конкурсната дисциплина „Фитопатология“ за студентите от специалност Агрономство, ОКС „бакалавър“ в задочна форма на обучение. Освен тях, води лекции по „Прогноза и сигнализация“ за студентите от специалност Растителна защита, ОКС „бакалавър“ в редовна и задочна форма на обучение.

Гл. ас. Желю Аврамов е участник в актуализирането на учебните програми по пет дисциплини: „Обща фитопатология“, „Земеделска фитопатология“, „Фитопатология“, „Практикум по фитопатология“, „Прогноза и сигнализация“ и „Вредители по складираните продукти“. Води и упражнения по тези дисциплини.

Ръководител е на 7 успешно защитили дипломанти.

3.2. Други професионални и творчески дейности на кандидата

Гл. ас. Желю Аврамов е представил доказателствени материали за следните дейности:

- **Участие в научни форуми:** в 5 научни форума с общо 6 доклада.
- **Участие в експертни работни групи** към: МЗХ; ЛЗС-София.
- **Участие в комисии към АФ:** 5 бр.
- **Групов отговорник** на 1 курс, Растителна защита – 2017 и 2021 г.
- **Участие в образователни проекти като ментор:** на 3 студенти по проект „Студентски практики – фаза 2“; 1 студент по проект „Подкрепа за развитието на научния капацитет в ЛТУ“.
- **Извеждане практически упражнения към ЦПО на ЛТУ:** от 2017 до 2023 г.
- **Извеждане на обучение по програма „Еразъм+“:** магистърски курс по Фитопатология за чуждестранен студент.
- **Специализации:** представени 5 сертификата за успешно завършени курсове, един от които в Университета по агрономически науки и ветеринарна медицина в Букурещ, Румъния.
- **Награди:** почетна грамота и сертификат като участник в танцов състав.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата

За настоящия конкурс гл. ас. Желю Аврамов е представил списък с 30 научни публикации. Посочени са още 3 научни труда, свързани с участието му в конкурс за ОНС „доктор“, които не подлежат на разглеждане в конкурса за АД „доцент“, както и 3 допълнителни публикации.

Разпределение на броя публикации според вида им

Видове публикации		бр.	точки
В3	Хабилитационен труд – монография	1	100
Г7	Научни публикации в издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	18	241,1
Г8	Статии и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове	11	46,49
Е23	Глава от книга	1	20
Общ брой точки			407,59

От общия брой на публикациите, с които кандидатът участва в конкурса, 23 са на английски език, а 7 – на български.

Брой съавтори в публикациите:

- самостоятелни – 7 бр.
- с един съавтор – 3 бр.
- с двама и повече съавтори – 20 бр.
- водещ автор – 16 бр.

4.1. Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти

Гл. ас. Желю Аврамов е представил списък и доказателствен материал за участия в 4 научно-приложни и 2 образователни проекта, които не се изисква да бъдат включени в справката за самооценка от кандидатите за заемане на АД „доцент“.

4.2. Характеристика на публикуваните научни резултати

Публикациите, с които гл. ас. Аврамов участва в конкурса за АД „доцент“, са направени в реферирани и индексирани издания: *Bulletin of Insectology*, *Bulgarian Journal of Agricultural Science*, *Acta Entomologica Bulgarica*, *Scientific Papers. Series B, Horticulture*, *Bulgarian Journal of Crop Science*, Растениевъдни науки, както и в 6 редактирани сборници от научни форуми и 4 нереферирани списания.

4.3. Отражение на научната дейност на кандидата в литературата (цитируемост)

В списъка с установените цитирания гл. ас. Аврамов представя 53 цитирания на 14 свои публикации, от които 35 са в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни издания (с приложени доказателствени материали). С това са покрити многократно минималните изисквания по критерия за цитируемост. Направената справка в Scopus показва наличие на 19 цитирания на 4 публикации на гл. ас. Аврамов и това е достатъчно свидетелство за интереса на научната общност към работата му.

4.4. Приноси в трудовете на кандидата

Научните проучвания на гл. ас. Аврамов може да бъдат обобщени в три основни направления:

- Установени нови за България патогени, гостоприемници и вектори на инфекции.
- Разработени методи за лабораторна идентификация на патогени.
- Описани външни симптоми на болести и видов състав на патогени.

А. Научни приноси

- Установени нови за България патогени, гостоприемници и вектори на инфекции.

- За първи път в България е доказана Столбур фитоплазма по черешата (*Prunus avium* L.) и е установена фитоплазмена инфекция при поветицата (*Convolvulus arvensis* L. (Г7.2).

- За първи път в България е идентифицирана фитоплазмена инфекция по лавандулата с причинител 'Candidatus Phytoplasma solani' (Г7.12).

- Установен нов вид за България: *Phylosticta lactucae* Brezchnew по салатата (Г8.1).

- Установен нов гостоприемник на *Phytophthora pseudocryptogea*: малинови насаждения сорт „Люлин“. Успешната инокулация на листа от цер, дива череша и лавровишня показва, че тези растителни видове са потенциални гостоприемници на патогена, което увеличава риска от разпространението му (Г7.14).

- Краставицата (*Cucumis sativus* L.) е установена за пръв път като естествен

гостоприемник на вируса на доматената бронзовост в България и е изяснена ролята на *Franclinella occidentalis* като преносител на заболяването (Г7.1).

- За първи път в България Tomato Brown Rugose Fruit Virus (ToBRFV) е открит по семената на домати от оранжерии, с произход на растенията от други страни (Г7.17).

- Установени са нови вектори на фитоплазмени инфекции в България и доказан пренос на Bois Noir в цикадите *Fiebiriella florii* и *Cicadella viridis* (Г8.10).

Б. Научно-приложни приноси

• Разработени методи за лабораторна идентификация на патогени.

- Актуализирани са методите за диагностика на болести по лозата, причинявани от фитоплазми, вируси и бактерии (B3.1, Г7.12, Г8.2, Г8.5).

- Чрез интерлабораторни изпитвания са валидирани 4 диагностични молекулярни протокола за откриване на „Candidatus Phytoplasma prunorum“, „Ca. P. mali“ и „Ca. P. pyri“ при овощни дървета (Г7.3).

- За диагностика на вируса, причиняващ зелената краставична мозайка (CGMMV) са адаптирани DAS-ELISA и електронно микроскопски метод (Г7.15).

- Установено е, че серологичните тестове не са подходящи за откриване на ToBRFV в семена от домати и пипер, а е необходимо използването на методи за молекулярна идентификация (Г7.17).

- Приложени са PCR анализи за диагностициране на фитоплазми в овощните насаждения на България (Г7.5).

• Описани външни симптоми на болести и видов състав на патогени.

- Описани са симптомите на болести по лозата, причинявани от фитоплазми, вируси и бактерии (B3.1, Г7.12, Г8.2, Г8.5).

- Работата по програма за вредители по лозата потвърждава, че на територията на България отсъстват карантинните вредители, включително вирусна инфекция от ToRSV и TRSV (Г8.5).

- Потвърдено е, че GFkV, GLRaV3 и GFLV са най-широко разпространените вирусни инфекции при лозата в България (B3.1, Г8.6).

- Проучен е видовият състав и разпространение на почвообитаващи гъбни патогени по житни култури със слята повърхност в България (Г7.4), както и влиянието на абиотични фактори върху развитието на почвени патогени при отглеждане на салата (Г7.6, Г7.8).

- Потвърдено е презимуване на ръждата *Tranzschelia pruni-spinosae* в младите леторасли на дърветата в сливовите градини в България (Г8.3).

- Описани са ранните симптоми по цветовете при различни видове костилкови при инфекция от Шарка по сливата (PPV) за целите на ранната диагностика (Г7.16).

- Анализирани са видовият състав на патогените по медицински и ароматни растения, описани в България (Г7.7).

- Препоръчва се употребата на репелента „Порокол“ в организирането и провеждане на растително защитни мероприятия срещу диви животни при производство на царевица и картофи в близост до горски масиви в полупланинските и планински райони на България (Г7.11).

- Описани са алтернативни мерки за управление на галовите нематоди по зеленчукови култури от семейство Картофови в югозападна България (Г7.18).

5. Оценка на личния принос на кандидата

Научните приноси на гл. ас. д-р Желю Аврамов са безспорни и показват много добра способност за самостоятелна и екипна работа, което се потвърждава от големия брой

специалисти, участвали в съвместни разработки с него.

6. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към научната продукция на гл. ас. д-р Желю Аврамов. Критиката ми е насочена само към подготовката на някои от материалите за конкурса:

- Представеният доказателствен материал за актуализирани учебни програми включва само заглавните им страници, от които не се вижда личното участие на кандидата.

- В обобщението на приносите са допуснати грешки при изписване поредния номер на публикациите (например в списъка с публикациите няма описаната с номер Г7.19 – явно става дума за Г7.14, а приносът, с препратка към Г7.14 се базира на публикация Г.8.10).

7. Лични впечатления

Познавам кандидата и не се съмнявам в личното му участие в представените за конкурса публикации и дейности. Той е отговорен и отзивчив колега, но не съм работила с него и нямам достатъчно впечатления, за да коментирам работата му.

8. Заключение

След подробно запознаване с представените от кандидата документи и материали, и установено съответствие с изискванията в Правилника за развитие на академичния състав в ЛТУ, предлагам гл. ас. д-р Желю Георгиев Аврамов да бъде избран за „доцент“ по дисциплината „Фитопатология“ в професионално направление 6.2. Растителна защита.

12.03.2024 г.

Член на жури:

(п

Становището е предадено на: